

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM
2015-12-17
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
11296-15

1

KONKURRENSVERKET	
2015-12-18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Konica Minolta Business Solutions Sweden AB, 556435-4479

Ombud:

Advokaten Anders Nilsson
Biträdande juristen Hanna Lundqvist
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

MOTPART

Orust kommun
473 80 Henån

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 377919

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	---	--	-----------------------------------	---

BAKGRUND

Orust kommun (kommunen) har gjort ett avrop från Kammarkollegiets ramavtal med avtalsnummer 96-16-2012 avseende skrivare, multifunktionsmaskiner och tillhörande tjänster. I tilldelningsbeslut den 6 oktober 2015 tilldelades Konica Minolta Business Solutions Sweden AB (Konica Minolta) kontraktet. Efter tilldelning framkom uppgifter som tydde på att Konica Minolta inte uppfyllde ställt skall-krav S6:4, varför tilldelningsbeslutet återkallades. Konica Minolta fick möjlighet att bemöta de nya uppgifterna men kunde enligt kommunens bedömning inte visa att ställt skall-krav var uppfyllt. Nytt tilldelningsbeslut fattades den 20 oktober 2015 där Canon Svenska AB (Canon) tilldelades kontraktet.

ANSÖKAN M.M.

Konica Minolta

Konica Minolta begär överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand rättelse på så sätt att en ny utvärdering genomförs med beaktande av Konica Minoltas anbud och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Konica Minolta anför i huvudsak följande.

Kommunen har genom att förkasta bolagets anbud, trots att det uppfyller samtliga ställda skall-krav, agerat i strid med likabehandlings- och transparensprincipen. Kommunen har genom att efter anbudstidens utgång ändra innebörden av ett ställt krav agerat i strid med transparensprincipen. Kommunen har vidare genom att uppställa ett krav på en onödig funktion agerat i strid med proportionalitetsprincipen. Bolaget har lidit eller riskerat att lida skada till följd av kommunens agerande.

Bolaget uppfyller kravet S6:4 så som det är utformat i förfrågningsunderlaget. Kravet lyder:

Levererad hårdvara ska tillsammans med befintlig printserverlösning stödja val av kostnadsställe i flera nivåer, dvs det ska vara möjligt för användaren att byta kostnadsställe på maskinens display.

Då det finns möjligheter att byta kostnadsställe i bolagets maskiners display är kravet uppfyllt och bolagets anbud borde rätteligen inte ha förkastats.

Kommunen har även under anbudstiden angett att bolaget uppfyller ställt krav och därmed vilselett bolaget och förhindrat bolagets möjlighet att offera en alternativ lösning som uppfyller ställda krav. Kommunen har under anbudstidens gång dessutom ändrat kravet till att avse att byte av kostnadsställe ska kunna ske på olika nivåer. Detta krav strider också mot proportionalitetsprincipen då kravet vare sig är lämpligt eller effektivt för att uppnå det av kommunen eftersträvade syftet. Kravet är orimligt och inte heller nödvändigt. Det uppställda kravet är konkurrensbegränsande och innebär i praktiken att anbudsgivare utestängs från upphandlingen. Om kravet avsåg en multi level-funktion har detta inte framkommit tydligt i förfrågningsunderlaget. Det är inte korrekt att Konica Minoltas maskiner tidigare skulle haft stöd för en funktion som upphörde i juni 2015 utan maskinerna har haft samma funktioner i maj 2015 som i september 2015.

Kommunen använder mjukvaran UniFlow. UniFlows grundfunktioner, t.ex. att användaren kan byta kostnadsställe på displayen, fungerar tillsammans med de flesta hårdvaruleverantörers maskiner. Ett antal av UniFlows specialfunktioner, t.ex. byte av kostnadsställe i flera nivåer, stöds endast av Canon och ett fåtal andra hårdvaruleverantörers maskiner. Canons maskiner är dock den enda leverantör vars maskiner stödjer samtliga av UniFlows specialfunktioner. Kommunen har därtill använt Canons material för att beskriva aktuellt skall-krav.

Orust kommun

Kommunen anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför bl.a. följande. Konica Minoltas funktion verkar fungera tillsammans med befintlig printserverlösning men genom bolagets lämnade svar kan man inte visa kostnadsställen på flera nivåer utan endast på en nivå. Anbudet uppfyller därmed inte ställt skall-krav. Kravet måste läsas och tolkas i sin helhet. Innebörden av ställt krav är mycket tydligt och härutöver har kommunen varit extra tydlig i och med den komplettering som gjorts. Syftet med kravet är att det ska vara användarvänligt, logiskt och tidsbesparande. I sitt anbud intygade Konica Minolta att aktuellt krav uppfylldes. Konica Minolta uppfyllde även kravet vid demonstrationen inför avropet som skulle ske i maj 2015 och som senare avbröts. I efterhand har det visat sig att Konica Minolta numera inte uppfyller kravet eftersom Konica Minolta efter juni 2015 inte längre kunde tillhandahålla funktionen för kostnadsställen i flera nivåer tillsammans med befintlig printserverlösning. Innebörden av krav S6:4 har varit samma under hela upphandlingen. Funktionen används i flera branscher och funktionen är inte ovanlig. Kravet är relevant och väl avvägt. Funktionen finns i befintlig mjukvara och stöds av flera leverantörer. Funktionen med kostnadsställe i flera olika nivåer är en effektiv åtgärd för att styra kostnader på ett smidigt och tidseffektivt sätt som ger interna vinster i arbetskostnad och tidsåtgång. Då funktionen är viktig för kommunen och då det är enda möjliga åtgärden för att nå det eftersträvade syftet är kravet proportionerligt. Då Konica Minolta inte uppfyller ställt krav har bolagets anbud rätteligen förkastats.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i LOU. I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar.

Målet rör skall-krav S6:4 i aktuell upphandling. Kravet lyder:

Levererad hårdvara ska tillsammans med befintlig printserverlösning stödja val av kostnadsställe i flera nivåer, dvs det ska vara möjligt för användaren att byta kostnadsställe på maskinens display. Kostnader särredovisas under flik 6 Totalt ordervärde, tabell Utökat stöd för utskrift och ska innefatta samtliga kostnader.

Enligt förvaltningsrättens bedömning är kravet i sig tydligt och det framgår klart att det som efterfrågas är att val av kostnadsställe ska kunna göras i flera nivåer och att detta ska kunna ske från maskinens display. Konica Minolta hävdar att det som efterfrågas endast är att man ska kunna byta kostnadsställe på maskinens display vilket enligt förvaltningsrättens mening således är en felaktig tolkning.

Konica Minolta har i sitt anbud uppgett att bolagets offererade maskiner uppfyller ställt skall-krav vilket sedermera visat sig inte stämma. Konica Minolta har, såvitt förvaltningsrätten kan förstå, inte heller i ansökan om överprövning hävdad att deras maskiner erbjuder val av kostnadsställe på flera nivåer från maskinens display. Det synes således vara ostridigt att Konica Minoltas anbud de facto inte uppfyller ställt krav så som förvaltningsrätten tolkar kravet och så som kommunen uppgett att kravet ska tolkas. Att kommunen vid ett tidigare avrop har gjort bedömningen att Konica Minoltas maskiner har den efterfrågade funktionen saknar betydelse vid nu aktuell bedömning.

Kravet är enligt förvaltningsrätten således tydligt och transparent. Det har vidare funnits flera leverantörer som har kunnat tillhandahålla den efterfrågade funktionen. Kommunen har även såvitt framkommit behandlat alla leverantörer lika. Kravet kan inte heller anses vara särskilt ovanligt och det får anses vara både nödvändigt och effektivt för att uppnå det av kommunen eftersträfvade syftet. Kravet får till sin utformning och till sitt innehåll således anses vara proportionerligt.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att aktuellt skall-krav är proportionerligt och transparent. Kommunen har därmed haft rätt att uppställa det aktuella kravet i upphandlingen. Konica Minoltas anbud har såvitt framkommit inte uppfyllt ställt skall-krav – hur detta har kommit fram saknar

betydelse. Då Konica Minoltas anbud inte uppfyllt ställda skall-krav har kommunen haft fog för att förkasta bolagets anbud. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Maria Jolfors Defert

Rådman

Föredragande i målet har varit Lena Rehnberg

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.